

SAMEN WERKT ÉCHT BETER

MIDDEN-GRONINGEN

***Verkiezingsprogramma
2022 - 2026***

VOORWOORD

Het CDA Midden-Groningen wil dat iedere Midden-Groninger, inwoners van alle wijken en elk dorp, mee kunnen denken over het bestuur van de gemeente. Wij zijn een actieve politieke vereniging met leden die betrokken zijn bij het wel een wee van onze gemeente. In de gemeenteraad en in de samenleving willen wij het verschil maken.

Wij zijn er voor u, voor iedereen die mee wil doen in zijn eigen wijk, dorp, kerk of sportvereniging. Wij zijn er ook voor wie dat door omstandigheden niet kan. Wij willen de komende jaren werken aan een gemeente met minder 'ik' en meer 'wij'.

In dit programma staat hoe wij dat willen doen, maar we kunnen dat nooit alleen. Het CDA in Midden-Groningen staat open voor ieders inbreng om Midden-Groningen sterker te maken. Meedoen is heel makkelijk. U kunt op ons stemmen bij de verkiezingen van 16 maart 2022, maar wat ons betreft houdt het daar niet op.

Wij rekenen op uw steun!

Erik Drenth, lijsttrekker

Ronald Udo, voorzitter CDA Midden-Groningen

UITGANGSPUNTEN

CDA Midden-Groningen is onderdeel van een brede landelijke volkspartij met het Bijbelse Evangelie als inspiratiebron. We handelen op basis van de kernbegrippen solidariteit, publieke gerechtigheid, gespreide verantwoordelijkheid en rentmeesterschap.

Solidariteit

Het CDA zet in op betrokken burgers, onderlinge verbondenheid, met betrokkenheid tussen generaties en ook tussen arm en rijk. De overheid zorgt voor de basis van sociale zekerheid: voor iedereen is er passende gezondheidszorg, onderwijs en inkomen. De menselijke maat mag daarbij niet uit het oog worden verloren.

Publieke gerechtigheid

Het CDA staat pal voor de rechtsstaat als onmisbare voorwaarde voor de bescherming van menselijke waardigheid. De overheid is er om samenleven mogelijk te maken voor ons allemaal, inclusief wonen en vervoersmogelijkheden. Een betrouwbare overheid stelt duidelijke morele grenzen en geeft mensen zekerheid. De overheid is er ook om onrecht te bestrijden en moet tevens zelf rechtvaardig zijn. En met name heeft de overheid als taak te zorgen voor mensen die kwetsbaar en afhankelijk zijn.

Gespreide verantwoordelijkheid

Voor het CDA begint politiek met de erkenning van maatschappelijk initiatief. Mensen, buurten, sportclubs, scholen, kerken, moskeeën, zorginstellingen, bedrijven: ze leveren allemaal een unieke bijdrage aan de samenleving. De overheid dient mensen en organisaties te vertrouwen om te doen waar ze goed in zijn. En de burger geeft de overheid het vertrouwen om te doen wat zij moet doen. Naast regels en wetten ook mensen en bedrijven de ruimte geven om zelf zaken maatschappelijk verantwoord te regelen.

Rentmeesterschap

We hebben de natuur en de cultuur geërfd van onze (voor)ouders en te leen van de mensen die na ons komen. Vanuit een besef van verbondenheid tussen de generaties voelt het CDA zich geroepen tot zorg voor natuur en cultuur. Dat vraagt dat we verder kijken dan ons eigen belang en onze eigen tijd. Aandacht voor energie-transitie, klimaat adaptatie en duurzaam landbouwbeleid is daarom uiterst relevant. Om een betere samenleving achter te laten zijn bevlogenheid, creativiteit en innovatie nodig in financieel verantwoorde kaders. Rentmeesterschap gaat voor ons echter verder dan goed zorgen voor de aarde; het gaat ook om zorg voor de mens die op de aarde woont.

In Midden-Groningen zijn talloze stichtingen en verenigingen actief die zich inzetten voor anderen. Dorpsverenigingen en besturen van dorpshuizen zorgen voor de leefbaarheid van het dorp. Sportverenigingen zijn voor veel inwoners de plek waar zijn anderen ontmoeten. Ze vervullen een belangrijke rol in onze samenleving. Weer andere inwoners helpen hun medemens via stichtingen als Present en Humanitas. Het CDA wil alle verenigingen en stichtingen, die ervoor zorgen dat mensen er niet alleen voor staan in het leven, ondersteunen. Dat willen we doen door het leefbaarheidsfonds van de gemeente meer bekendheid te geven. Ook willen wij met het geld van het lokaal sportakkoord verenigingen helpen die zich inzetten om meer mensen te bereiken met sport. Sport is daarbij niet het doel op zich. De saamhorigheid van de vereniging is net zo belangrijk.

2. Veiligheid en handhaving

Het CDA wil dat de gemeente Midden-Groningen een veilige plek is om te wonen, werken en recreëren.

Hiervoor hebben we de volgende plannen:

Wij willen dat de politie zichtbaar is op straat. Wij vinden het belangrijk dat wijkagenten de oren en ogen van de politie zijn in dorpen en wijken. Omdat het aantal agenten in onze gemeente beperkt is, is de inzet van BOA's goed voor de veiligheid. Wij willen dat ook zij zichtbaar zijn op straat.

Drugscriminaliteit is een groot probleem in onze gemeente, al is dat soms onzichtbaar. Het CDA vindt het belangrijk dat er tijd en geld is om dit aan te pakken. Veel jongeren gebruiken lachgas als ze uitgaan. Dat is gevaarlijk, voor henzelf en voor anderen. Het CDA wil lachgas daarom verbieden. Daarnaast is alcoholgebruik een groot probleem, bij jongeren en ouderen. Wij willen voorkomen dat mensen teveel drinken door hen te wijzen op de risico's van alcohol, voor henzelf en degenen met wie zij leven.

3. Sociaal domein

Het CDA in Midden-Groningen is er voor iedereen. Oud en jong, ziek en gezond, inwoners van Hoogezand of van kleinere dorpen: wij hebben aandacht voor allemaal.

Wij willen dat er in onze gemeente genoeg opleidingsmogelijkheden voor jongeren zijn. Jongeren kunnen kiezen voor een opleiding die bij ze past, maar het is ook belangrijk om te kiezen voor een opleiding die goede kans op werk geeft. Wij willen daarom dat scholen samenwerken met bedrijven.

Voor ouderen is het belangrijk dat ze een passende woning hebben. Dat kan door met aanpassingen langer “thuis” te blijven wonen, door woonvorm samen met kinderen of in een zorginstelling.

Wij willen meer aandacht besteden aan de promotie van een gezonde leefstijl, zowel op scholen als bij (sport)verenigingen.

Het CDA wil dat opnieuw gekeken wordt of de manier waarop de WMO en jeugdzorg geregeld zijn nog de beste manier is.

3a. Gezondheid en zorg

Het CDA kiest voor een gemeente waarin alle inwoners gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een mooie gemeente waarin en ieder mens telt.

WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning)

De gemeente werkt met sociale teams. Wij willen dat zij samenwerken met vrijwilligersorganisaties. Vrijwilligers hoeven geen zorgtaken over te nemen, maar kunnen wél helpen bij het voorkomen dat iemand in de toekomst zorg nodig heeft door een oogje in het zeil te houden. Goede zorg vraagt ook om goede samenwerking met huisartsen en praktijkondersteuners.

Het CDA in Midden-Groningen vindt dat huishoudelijke hulp geboden moet worden aan mensen die dit nodig hebben maar zelf niet kunnen betalen. Zodra de rijksoverheid dat mogelijk maakt willen wij daarom ook naar het inkomen kijken bij nieuwe aanvragen voor huishoudelijke hulp.

Wij willen dat inwoners die hulpmiddelen nodig hebben die mak

kelijk kunnen krijgen, zonder lange procedures met veel papierwerk. Ook willen wij dat inwoners die zorg nodig hebben informatie krijgen over de onafhankelijke cliëntondersteuner. Die is nog te onbekend in Midden-Groningen.

Mantelzorg

Omdat mantelzorgers vaak een te zware taak hebben willen wij dat de gemeente ervoor zorgt dat de zorg tijdelijk overgenomen wordt als zij het even niet redden. Ruimte of tijd voor mantelzorger of zorgvrager kunnen een oplossing zijn. Ook in onze gemeente zijn er jongeren die naast hun studie mantelzorg verrichten. Het is belangrijk dat deze jongeren de aandacht krijgen die ze verdienen. Wij willen in de week van de jonge mantelzorger activiteiten voor deze jongeren organiseren, zodat ze ervaringen kunnen uitwisselen en zich even niet verantwoordelijk voelen voor de zorg voor een ander. Wij willen dat sociale teams een deel van hun geld in kunnen zetten voor schrijnende gevallen waarin mantelzorgers kopje onder dreigen te gaan door de zorg die ze verlenen.

Het gezin

Het gezin is de samenleving in zijn kleinste vorm. In welke samenstelling dan ook, in gezinnen denken mensen om elkaar en zorgen zij samen voor hulp voor wie dat nodig heeft. Het gezin is daarom de beste plek om extra zorg te verlenen. In sommige gezinnen is hulp van meerdere organisaties nodig. Wij willen dat zij samen met het gezin één plan voor de benodigde hulp maken, zodat het gezin zelf de regie houdt. Daarnaast willen wij dat verschillende organisaties die één gezin helpen goed samenwerken en samen een contactpersoon voor het gezin aanstellen.

Mentale gezondheid

De wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (WVGZ) is op 1 januari 2020 ingegaan. De wet regelt het geven van hulp aan mensen met geestelijke problemen die niet vrijwillig zorg aannemen. Het CDA wil dat de gemeente er voor zorgt dat inwoners in een noodgeval makkelijk en toegankelijk een melding kunnen doen als ze zich zorgen maken om iemand in hun omgeving.

Laaggeletterdheid

Uit onderzoek blijkt dat zestien procent van onze inwoners boven de zestien jaar problemen heeft met lezen. Dat heeft grote gevolgen op de gezondheid, inkomen, meedoen in de samenleving,

en het krijgen van werk. De kloof tussen arm en rijk wordt door laaggeletterdheid groter. Wij willen dat zorgorganisaties, clubs en verenigingen geholpen worden bij het herkennen en oplossen van laaggeletterdheid. Ook sociale teams spelen hierin een belangrijke rol.

Armoede en schulden

Helaas zijn er in onze gemeente veel gezinnen met problematische schulden. Hierdoor groeien kinderen op in armoede. Doordat de gemeente een eigen kredietbank heeft, die samenwerkt met sociale teams, kan er veel maatwerk worden geboden en vallen mensen met problemen snel op. Het CDA wil die werkwijze behouden en waar mogelijk nog verder verbeteren.

3b. Jeugd en jongerenbeleid

Jeugdhulp

De gemeente is verantwoordelijk voor jeugdzorg. De gemeente staat dicht bij inwoners en kan zo het best bepalen welke zorg echt werkt. In de praktijk gaat het vaak anders. De gemeente heeft te weinig zicht op duurdere vormen van jeugdzorg, en wat vroeger gewoon onder de opvoeding van kinderen viel wordt nu te snel hulp van de gemeente ingeroepen. Wij willen gezinnen die hulp nodig hebben veel meer proberen te ondersteunen om samen gezin te kunnen zijn en zo min mogelijk persoonlijke zorgplannen voor de verschillende gezinsleden maken.

Omdat er in de jeugdzorg lange tijd te weinig geld is geweest, is er te weinig aandacht besteed aan het vroegtijdig voorkomen van vraag naar dure vormen van zorg. Het CDA in Midden-Groningen wil extra middelen in jeugdzorg daaraan besteden. Gebeurt dit niet, dan zal het ook niet lukken om jeugdzorg als gemeente beter uit te voeren dan de landelijke overheid vroeger deed.

Het voorkomen van grote zorguitgaven kan ook door meer aandacht te geven aan jongeren op de plek waar zij samenkomen: op school, op de sportclub en op social media.

Deze manier van werken kan niet van de ene dag ingevoerd worden. Daarom willen wij dat de gemeente hier zo snel mogelijk mee aan de slag gaat.

3c. Van sociale werkvoorziening naar ontwikkelbedrijf

Werk is belangrijk. Helaas valt een grote groep mensen nu tussen wal en schip. De sociale werkplaats werd een aantal jaren geleden fors afgebouwd. Medewerkers van de sociale werkplaatsen zouden een plaats moeten vinden in het bedrijfsleven. Al snel bleek dat mensen die niet meer in aanmerking kwamen voor een baan bij een sociale werkplaats in de bijstand belandden. Dat kan niet de bedoeling zijn. Er staan nu te veel mensen aan de kant. De kansen op werk voor mensen met een beperking zijn te laag. Dit vraagt ook inzet van bedrijven. Wij willen bedrijven die medewerkers van de sociale werkplaats aannemen daarom met subsidie helpen.

Het CDA steunt ook het plan om met geld van het Nationaal Programma Groningen (NPG) van het werkbedrijf van BWRI een sociaal ontwikkelbedrijf te maken. Mensen kunnen in een ontwikkelbedrijf werkervaring opdoen, zodat ze daarna bij een andere werkgever aan de slag kunnen.

3d. Gezonde leefstijl

Een gezonde leefstijl zorgt ervoor dat mensen minder ziek worden en zich beter en gelukkiger voelen. Wij willen via onderwijs en (sport)verenigingen gezond eten en voldoende bewegen onder de aandacht brengen. Dit geldt voor zowel jongeren als ouderen. Daarbij vinden we het belangrijk dat de gemeente aandacht besteedt aan verantwoord alcoholgebruik.

gemeente
Midden-Groningen

4. Wonen en Ruimtelijke ordening

In de komende raadsperiode treedt de nieuwe omgevingswet in werking. Deze ene wet vervangt bestaande wetten voor onder meer bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. Wij vinden het daarbij belangrijk dat inwoners invloed houden op hun dorp, wijk of buurt.

Wij willen dat er in onze gemeente betaalbare woningen blijven voor starters die voor het eerst een huis willen kopen. Bij ontwikkeling van nieuwbouwwijken willen we rekening houden met klimaatverandering door genoeg ruimte te maken voor water. Zo beperken we wateroverlast bij heftige regenval.

Wij willen dat de versterking van huizen die onveilig zijn door gaswinning snel aangepakt wordt.

Wij willen dat de dorpen van Midden-Groningen met het openbaar vervoer bereikbaar blijven.

4a. Imago

Niet alle delen van Midden-Groningen hebben het imago een goede woonplaats te zijn. Met de prachtige natuur, de vele voorzieningen in de dorpen en in de grootste kern Hoogezand geldt voor velen “onbekend maakt onbemind”. Het CDA wil blijven werken aan het imago van de gemeente, omdat Midden-Groningen veel te bieden heeft en omdat nieuwe inwoners kunnen helpen bij het opbouwen van een sterkere samenleving. Wie zegt dat de sterkste schouders de zwaarste lasten kunnen dragen, heeft wel genoeg sterke schouders nodig. Daarom willen wij uitdragen dat Midden-Groningen een fijne woongemeente is. Midden-Groningen heeft het allemaal.

4b. Omgevingswet en bestemmingsplannen

Via bestemmingsplannen heeft de gemeente grote invloed op de inrichting van wijken, dorpen en de uitstraling van het landschap in het landelijk gebied. De omgevingswet vraagt van gemeenten om op een andere manier naar wensen van inwoners en bedrijven te kijken, van “nee, tenzij” naar “ja, mits”. Wij willen zoeken naar een goede balans tussen keuzevrijheid van inwoners en het zorgen voor een goede uitstraling van de gemeente.

foto: Vincent Jannink

Door de komst van windmolens en zonneparken is het beeld van de gemeente erg veranderd. Het CDA vindt dat voor grote windmolens in Midden-Groningen geen ruimte meer is. De gemeenteraad van Midden-Groningen heeft besloten dat het zoekgebied voor nieuwe zonneparken in gebieden rond de A7 en de N33 ligt. Daarbuiten zijn wij tegen nieuwe zonneparken, tenzij vanuit een dorp een goed onderbouwt plan met draagvlak komt, bijvoorbeeld voor een dorpszonneparkje voor het stroomgebruik van dorpsbewoners.

4c. Aardbevingsdossier

Het versterken van huizen die gevaar lopen door gaswinning is de afgelopen jaren niet goed gegaan. Beloftes over het tempo werden keer op keer niet nagekomen. Wij willen dat de gemeente, het Rijk en de NCG zich houden aan de afspraken. Iedere Midden-Groninger verdient een veilig huis, zonder daarvoor zelf op kosten gejaagd te worden. Ondanks de afbouw van de gaswinning blijft de onveiligheid. Wij willen dat een einde komt aan herinspecties, en dat de aannemersbusjes nu eindelijk écht de dorpen ingaan om te gaan bouwen.

4d. Wonen

Jonge mensen kunnen op dit moment nauwelijks een woning vinden. Daarom is het nodig dat de gemeente de leiding neemt. Door goede afspraken met woningcorporaties zorgt de gemeente voor genoeg sociale huurwoningen. Door op tijd nieuwe bestemmingsplannen te maken voor nieuwbouwwijken kan de gemeente zorgen voor genoeg plek om te bouwen. Wij willen dat er genoeg plek is voor mensen die geen huis kunnen kopen, maar wij willen ook dat er genoeg ruimte is voor nieuwe koophuizen. Zo houden we wijken en dorpen leefbaar. Het CDA wil dat er genoeg betaalbare huizen zijn voor starters. Door samen op te trekken met woningcorporaties in wijkvernieuwingsprojecten wil het CDA wonen in Midden-Groningen aantrekkelijker maken. De afgelopen jaren is dit grootschalig gebeurd in de wijk Gorecht in Hoogezand.

Door gemeentelijke investeringen in de openbare ruimte samen op te laten gaan met investeringen door corporaties in huizen, ontstaat een mooiere woonomgeving. Op veel plekken zijn vroeger huurhuizen verkocht door corporaties. Huizenblokken waar koop- en huurwoningen gemengd zijn, zijn moeilijker aan te pakken. Het CDA wil dat samen met corporaties onderzocht wordt of het mo

gelijk is een fonds te vormen voor de opkoop van particulier bezit, dat weer gevuld wordt door de verkoop van de vervangende woningen.

De verpaupering die helaas op meerdere plekken in onze gemeente zichtbaar is willen we tegengaan door keiharde aanpak van de huisjesmelkers. Wij willen dat de gemeente alle wettelijke middelen inzet tegen verhuurders die alleen gaan voor winst en geen interesse hebben in het wel en wee van hun huurders en de omgeving.

Het CDA wil dat de gemeente energiearmoede aanpakt. We zien inwoners die wel een eigen huis hebben maar geen geld hebben voor verduurzaming van hun woning. Bij stijgende energielasten komen deze mensen in de problemen. Door een slecht energielabel wordt verkoop van het huis bovendien moeilijker. Wij willen dat de gemeente regionale en landelijke partners zoekt voor de aanpak van dit probleem.

Klimaatverandering gaat de komende jaren grote invloed hebben op onze wijken en dorpen. Hoosbuien waarbij in korte tijd meer water valt dan het riool kan verwerken kunnen zorgen voor wateroverlast. Het CDA wil hier rekening mee houden bij de aanleg van nieuwe wijken. Het riool kan echter niet alles opvangen. In wijken moet genoeg ruimte zijn om water tijdelijk op te vangen, bijvoorbeeld in vijvers en droogvallende sloten (wadi's). Ook inwoners kunnen helpen, door hun tuin niet volledig te betegelen. Het CDA wil onderzoeken of het mogelijk is om bij nieuwbouw via het bestemmingsplan het maximaal betegelde oppervlak te beperken.

4e. Bereikbaarheid en openbaar vervoer

Goed openbaar vervoer in onze gemeente zorgt ervoor dat iedereen mee kan doen in de samenleving, ook wie geen eigen vervoer heeft. Voor korte afstanden is de fiets een schoon en gezond vervoermiddel. Wij willen dat de gemeente werkt aan veilige fietsverbindingen. Met de toename van de snelle e-bikes wordt dit steeds belangrijker.

Goed openbaar vervoer

Het CDA wil zich inzetten voor regionale knooppunten voor openbaar vervoer in de gemeente met goede overstapmogelijkheden en andere voorzieningen, zoals een fietsenstalling met oplaadmogelijkheden voor elektrische fietsen.

Doelgroepenvervoer

Het doelgroepenvervoer, zoals WMO-vervoer, SW-vervoer en leerlingenvervoer, wordt geregeld in het Publiek Vervoer. De inbreng van de gemeente moet er op gericht zijn dat kwetsbare mensen zich zoveel mogelijk zelfstandig kunnen verplaatsen. Ouderen moeten de mogelijkheid hebben om op bezoek te gaan in andere dorpen.

Stadsvervoer

Kleinere dorpen in onze gemeente hebben geen openbaar vervoer. Het is belangrijk dat inwoners van deze dorpen de mogelijkheid hebben het Huis van Cultuur en Bestuur in Hoogezand te bezoeken of bijvoorbeeld een bezoek te brengen aan kledingbank Maxima. Als het voor de vrijwilligers van het stadsvervoer mogelijk is, zijn wij daarom voor een uitbreiding van het stadsvervoer.

Wij denken daarnaast dat een buslijn tussen Zuidbroek en het Ommelander Ziekenhuis in Scheemda via Noordbroek een goede toevoeging is. We willen de haalbaarheid daarvan samen met het OV-bureau Groningen-Drenthe onderzoeken.

4f. Voorzieningen (dorpshuizen en wijkgebouwen)

Midden-Groningen is een gemeente met grote sociale uitdagingen, maar deze verschillen per wijk of dorp. Dat betekent dat de gemeente maatwerk moet bieden. In sommigen dorpen is het voldoende om een plek te hebben waar dorpsbewoners elkaar kunnen ontmoeten, bijvoorbeeld in een dorpshuis. In andere dorpen en wijken is een actievere rol van de gemeente nodig. Door bij te dragen aan beheer van dorpshuizen en wijkgebouwen kan de gemeente meebouwen aan de samenhang van de wijk of het dorp. Zo voorkomen we overlast.

5. Economie en werkgelegenheid

Midden-Groningen is een prachtige gemeente om te ondernemen. In de omgeving van Hoogezand en Sappemeer is al meer dan een eeuw veel industrie. Boeren in het grote landelijke gebied van onze gemeente werken al eeuwen samen met de natuur aan een eerlijke opbrengst van het land. Het CDA wil dat de gemeente grote en kleine werkgevers ondersteunt.

5a. Uitgangspunten

De industrie zorgt voor banen voor onze inwoners, maar de nabijheid van wonen en industrie zet de verhoudingen soms onder druk. Wij vinden dat de gemeente moet blijven werken aan klopplende bestemmingsplannen waarin beide naast elkaar kunnen bestaan. Waar dat niet mogelijk is willen we zoeken naar maatwerkoplossingen. Dat kan door uitzonderingen te maken in het maximale volume van het geluid bij huizen die al lange tijd in de buurt van fabrieken staan. Ook kan de gemeente samen met bedrijven werken aan de opkoop van woonhuizen op industriegebied.

Wij willen dat het gebied langs de A7 aantrekkelijk blijft voor nieuwe industrie. Dat doen we door te zorgen voor voldoende ruimte voor industrie. Bestaande bedrijven zorgen voor banen bij leveranciers en stuwen zo de lokale economie op. Het CDA wil dat de gemeente werkgevers helpt bij goed contact met de Omgevingsdienst Groningen (ODG), die het verlenen van vergunningen regelt. Nieuwe bedrijven trekken we aan via het netwerk van de Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij (NOM). Het CDA wil dat Midden-Groningen zich daarbij in de kijker speelt.

Ontwikkeling van de Lelylijn

Wij willen dat de gemeente de lobby voor de ontwikkeling van de Lelylijn, die zorgt voor een snelle verbinding tussen Noord-Duitsland en de Randstad, ondersteunt. Een goede verbinding met deze gebieden is belangrijk voor werkgevers in onze gemeente.

5b. Landbouw, tuinbouw en veeteelt

De agrarische sector in Midden-Groningen is zeer divers. Een grote stad met veel monden om te voeden naast de deur geeft de kans voor nieuwe manieren van ondernemen.

Het CDA wil dat de gemeente hier een ondersteunende rol in vervult, uitgaand van goede verdienmodellen die ook in de toekomst haalbaar zijn.

Agrarische ondernemers moeten de kans hebben om genoeg geld te verdienen. Alleen met die basis kunnen boeren ook andere dingen doen voor hun omgeving, de natuur en het milieu. Boerenbedrijven zijn met hun gezinnen belangrijk voor de leefbaarheid van het landelijk gebied, onder meer door hun actieve deelname aan het sociale en culturele leven van de gemeente.

Het CDA wil boerenbedrijven behouden voor de gemeente Midden-Groningen door goed onderhoud van wegen in het landelijk gebied en bestemmingsplannen met genoeg ruimte voor de agrarische sector. Bestaand boerenland willen wij voor boeren beschikbaar houden. Wij willen dat de gemeente bijdraagt aan projecten die zorgen voor de koppeling van natuur, biodiversiteit, platte-landsbeheer en bedrijfsvoering. De gemeente kan dat doen samen met de provincie en waterschappen.

Het CDA is voor het behoud en de ontwikkeling van voormalige agrarische gebouwen, maar wil ook dat er ruimte komt om oude gebouwen te slopen in ruil voor een woonbestemming.

Door het stikstofdossier en de opvolgende maatschappelijke discussie lijken boeren en natuur uit elkaar gedreven te worden. Hoewel wij de ogen niet willen sluiten voor de stikstofkwestie, willen wij in Midden-Groningen werken aan het samenbrengen van boer en natuur. Het CDA ziet kansen voor het koppelen van boerenbedrijven met recreatie. Wij willen het mogelijk maken dat er open landbouwbedrijven aan de rand van de stad komen. Dat brengt de boer dicht bij de monden die hij voedt. Voor stadbewoners wordt het zo zichtbaarder waar hun voedsel vandaan komt.

Het CDA wil dat de gemeente boeren ondersteunt met het vernieuwen van hun bedrijf. Wij willen dat de gemeente ruimte maakt. Dat moet passen binnen de regels van het rijk en de provincie. Het is niet nodig dat de gemeente daar extra regels bovenop maakt, want de landbouw is belangrijk voor de zorg voor het grote landelijk gebied van Midden-Groningen.

5c. Ondersteuning van industriële bedrijvigheid

Wij koesteren de grote industriële werkgevers in Midden-Groningen. Daarnaast zijn het ook kleine ondernemers en familiebedrijven die zorgen voor economische groei. Wij hebben vertrouwen in mensen en dus ook in onze ondernemers en gaan uit van hun eigen verantwoordelijkheid. De gemeente moet ondernemers ondersteunen in hun ondernemerschap. Wij zijn daarom voor minder regels. Wij willen bedrijventerreinen samen met ondernemers inrichten. Wij willen dat de gemeente Midden-Groningen zorgt voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor grote en kleine ondernemers. Wij leggen daarbij het accent op de familiebedrijven, want juist deze groep vormt de ruggengraat van onze lokale en regionale economie. Wij willen een gemeente die meedenkt om plannen mogelijk te maken. Voor bedrijven moet er een speciaal bedrijvenloket komen waar ondernemers terecht kunnen met hun vragen.

Wij omarmen maatschappelijke ondernemingen. Deze bedrijven zijn pioniers in een economie die meer draait om welzijn dan om winst, bijvoorbeeld een restaurant voor mensen met een handicap of een coöperatieve supermarkt in een klein dorp. Wij pleiten voor meer ruimte en passende regels voor dit soort bedrijven.

De aansluiting tussen onderwijs en bedrijfsleven is erg belangrijk. Samen met ondernemers in Midden-Groningen willen wij kijken welke behoefte aan beroepsonderwijs er is en dit realiseren in onze gemeente.

6. Duurzaamheid, milieu en afval

De overgang naar andere energiebronnen is een grote uitdaging voor de periode 2022-2026. De gevolgen hiervan zullen voor inwoners en de gemeente groot zijn. Het CDA wil dat de gemeente duurzame plannen van inwoners ondersteunt en zelf werkt aan de overgang naar duurzame energie. Wij willen dat gemeente aandacht heeft voor inwoners die door de kosten van verduurzaming in de knel komen.

6a. Energietransitie

De komende jaren gaat Nederland van het gas af. Dat biedt ook kansen. Het CDA wil het gasnet in de toekomst voor waterstof gebruiken. Daarvoor is het wel nodig dat alle inwoners de overstap naar duurzame energie maken. De eerste proeven met aardgas-vrije wijken laten zien dat dat een grote uitdaging is, voor inwoners maar ook voor de gemeente. Wij willen dat Midden-Groningen ervoor zorgt dat inwoners niet op kosten gejaagd worden bij de overstap naar duurzame energie. Voor inwoners met weinig geld is de hulp van de gemeente noodzakelijk om van de energietransitie een succes te maken.

6b. Afval

Het CDA wil dat Midden-Groningen zorgt dat zoveel mogelijk afval weer hergebruikt kan worden als grondstof, maar daarbij niet uit het oog verliest dat het inzamelen van afval voor inwoners betaalbaar blijft. Wij willen daarom onderzoeken of het goedkoper is om de inzameling van afval uit te besteden.

7. Onderwijs

Goede scholen zijn de beste manier om te zorgen voor gelijke kansen van kinderen. In het onderwijs worden talenten herkend en stijgen kinderen boven zichzelf uit. Wij vinden dat ouders betrokken moeten zijn bij het onderwijs aan hun kinderen, en staan daarom voor vrijheid van onderwijs. Wij vinden ook dat onderwijs nooit ophoudt. Wij zijn voor een leven lang leren, op school, op het werk en ook daarna.

7a. Basis- en voortgezet onderwijs

De belangrijkste taak van de gemeente in het onderwijs is het zorgen voor goede scholen. De afgelopen jaren heeft de gemeente Midden-Groningen daar veel geld in gestoken. Nu staan bijna overal nieuwe scholen, en kan de gemeente samen met het onderwijs werken de inhoud van het onderwijs.

Bij het maken van plannen voor het Nationaal Programma Groningen (NPG) is daarom veel geld aangevraagd voor het onderwijs. Wij willen dat de gemeente samen met scholen in de komende jaren werk maakt van gelijke kansen voor elk kind. Nu daarvoor geld is kunnen we de kans niet laten liggen.

7b. Een leven lang leren

Leren stopt nooit. Het is belangrijk dat mensen die al een baan hebben zich blijven ontwikkelen. Bij nieuwe ontwikkelingen, zoals de overgang naar duurzame energie, zijn er kansen voor werknemers die zich om laten scholen. Wij willen dat gemeente, het onderwijs en werkgevers hierbij samenwerken.

7c. Bibliotheken

In een leven lang leren spelen bibliotheken een belangrijke rol. Zij hebben niet alleen boeken, maar helpen ook bij het wegwijs worden in de digitale wereld. Bibliotheken helpen bij de aanpak van laaggeletterdheid, leesbevordering, digitale vaardigheden en zijn een plek waar inwoners elkaar ontmoeten. Wij willen dat bibliotheken deze belangrijke plek in de samenleving houden.

Wij willen dat bibliotheken goed samenwerken met scholen en moet ouderenorganisaties. Bibliotheken in de dorpen willen wij waar mogelijk behouden.

8. Sport, cultuur en kunst

Sport, kunst en cultuur zijn van belang voor de leefbaarheid van onze dorpen, wijken en straten. Het brengt mensen samen en verbindt inwoners. Wij willen daarom dat de gemeente hierbij een steuntje in de rug geeft.

8a. Sport

Wij willen ons hard maken voor het behoud van sportvoorzieningen in de hele gemeente Midden-Groningen. Soms is de overdracht van gebouwen aan verenigingen de beste manier om daarvoor te zorgen. Wij willen dat sport voor iedereen bereikbaar is. Te weinig geld mag geen drempel zijn. De bekendheid van het jeugdsportfonds en het meedoenfonds willen we daarom vergroten.

Sport is er niet alleen voor jongeren. Juist om gezond ouder te worden is genoeg beweging belangrijk. Wij willen daarom dat Midden-Groningen met huisartsen samen blijft werken aan loopgroepen voor ouderen. Ook veilige wandelpaden zijn belangrijk

Wij willen jongeren in aandachtswijken betrekken bij de samenleving door buurtsportcoaches en cultuurcoaches in te zetten voor activiteiten in de wijken en dorpen. Sport verbindt jongeren onderling en brengt ze in beeld bij medewerkers van de gemeente die in wijken en dorpen op straat actief zijn. Zo helpen we mee te bouwen aan meer samenhang in de samenleving. De buurtsportcoaches doen goed werk in de wijken en dorpen van de gemeente. Helaas is voor hun inzet te weinig geld. Wij willen dat het geld dat de gemeente krijgt voor de buurtsportcoaches ook voor dat doel gebruikt wordt.

8b. Kunst en cultuur

Kielzog heeft zich, met subsidie van de gemeente, de afgelopen jaren sterk gemaakt om overal in de gemeente aanwezig te zijn met cultuur. Op scholen, maar ook in wijken en dorpen was cultuur voor iedereen toegankelijk. Het CDA vindt het belangrijk dat iedere inwoner toegang heeft tot plekken waar kunst en cultuur tot leven komen. Wij willen dat de gemeente hier samen met Kielzog aan blijft werken.

Het CDA wil dat ook gezinnen die leven op of onder de armoedegrens deel kunnen nemen aan culturele activiteiten. Er moet genoeg geld in het meedoenfonds zitten om dat mogelijk te maken.

Op veel plekken in de gemeente is cultureel erfgoed te vinden. Deze plekken vertellen het verhaal van het verleden en verbinden het verleden met de toekomst. Wij maken ons sterk voor het behoud van ons cultureel en industrieel erfgoed.

9. Recreatie en toerisme

De gemeente Midden-Groningen is zeer de moeite waard om te bezoeken en prachtige gemeente om in te wonen. De gemeente blinkt uit in prachtige natuur en plekken met culturele waarde. Wij willen het toerisme daarom meer aandacht geven.

9a. Visie op toerisme

De gemeente Midden-Groningen werkt aan een visie op toerisme. Wij willen dat de uitwerking van het plan samen met ondernemers gebeurt. Recreatie-ondernemers weten wat er nodig is om meer toeristen naar de gemeente te trekken. Wat zij nodig hebben is een gemeente waar goed mee samen te werken is en die geld uittrekt voor goede wandel- en fietsenpaden.

9b. Waterrecreatie

Met het Zuidlaardermeer en het Schildmeer heeft Midden-Groningen de kans om zich te ontwikkelen tot een echte watersport-gemeente. Wij willen dat daar in de komende jaren aandacht voor is.

10. Financiën

Het CDA heeft zich in moeilijke tijden sterk gemaakt voor het op orde krijgen van de begroting van de gemeente Midden-Groningen. Dat is gelukt, en dat willen wij zo houden.

De financiële tegenwind heeft ervoor gezorgd dat de gemeentelijke spaarpotten op een minimaal niveau beland zijn. Als er de komende periode meer geld is, willen wij een deel daarvan gebruiken om de gemeentelijke reserves weer op niveau te brengen.

Op het gebied van belastingen zijn wij voor een eerlijke verdeling van de lasten tussen woningen en niet-woningen (bedrijfsgebouwen). Voor het MKB, waaronder de agrarische sector, vinden wij het van belang de tariefverhouding zoals die nu is niet verder scheef te laten trekken ten nadele van ondernemers.

Wij willen dat er, net als de afgelopen periode, een sterke wethouder van financiën komt. Wij willen een wethouder die scherp naar de gemeentelijke begroting kijkt en als het nodig is in het college en de raad waarschuwt voor het uitgeven van geld dat er niet is. Als nieuwe bezuinigingen nodig zijn, willen wij dat doen op een manier die inwoners zo min mogelijk raakt.

Naschrift

Dit verkiezingsprogramma is tot stand gekomen door een schrijversgroep onder verantwoordelijkheid van het Bestuur van de CDA afdeling Midden-Groningen, in nauw overleg met de gemeenteraadsfractie en CDA-wethouder.

Het bestuur dankt iedereen voor het meedenken, meeschrijven en meelesen van dit verkiezingsprogramma.

Wilt u reageren?

CDA Midden-Groningen

E-mail secretaris@midden-groningen.cda.nl

Website www.cda.nl/groningen/midden-groningen

